

**INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK
OVERLEG**

De vaste commissie voor Financiën heeft op 13 juli 2016 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Financiën over zijn brieven van 29 juni 2016 en van 5 juli 2016 over rentederivaten in het MKB (Kamerstuk 31 311, nrs. 172, resp. 173).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Berck

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de stukken met betrekking tot de herbeoordelingen rentederivaten door banken. De leden van de fractie van de VVD hebben daarover nog wel een aantal vragen.

Uniform herstell kader herbeoordelingen rentederivaten

De leden van de VVD-fractie vinden dat bedrijven gewoon moeten krijgen waar ze recht op hebben in het dossier MKB rentederivaten. En dat is snel duidelijkheid en herstel van fouten. En als er (financiële) schade is ontstaan, dan moet die vergoed worden door de banken. De banken moeten ruimhartig zijn in hun beoordeling als het niet goed is gegaan of dat niet kan worden aangetoond. De banken zijn primair verantwoordelijk voor het probleem van de rentederivaten bij het MKB en de herbeoordeling van de dossiers, en dus ook voor het oplossen daarvan.

Het is goed nieuws dat er nu eindelijk duidelijkheid is voor de betrokken MKB'ers en dat de fouten nu snel hersteld kunnen worden. Dat moet nu ook snel gebeuren. Het is goed dat er bijvoorbeeld is gekeken naar herstel en compensatie van overhedges en risico-opslagen voor de rente. De leden van de VVD-fractie zijn ook blij dat er op verzoek van CDA/D66/VVD in de herbeoordeling voorrang wordt gegeven aan klanten die in bijzonder beheer zitten.

De leden van de VVD-fractie willen graag weten wat nu precies de verschillen zijn van dit uniform herstell kader met het eerder door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) gehanteerde herstell kader in het dossier MKB-derivaten?

De leden van de VVD-fractie lezen dat er gesprekken zijn gevoerd met vertegenwoordigers van MKB- en claimorganisaties en dat de grootste belangenbehartigers van het MKB het kader als positief voor het overgrote deel van de MKB-klanten beoordelen en het herstell kader daarmee op een breed draagvlak kan rekenen. Met welke organisaties heeft er allemaal overleg plaatsgevonden? En welke organisaties waren positief en zorgen dus voor een breed draagvlak? Welke niet? Welke claimstichtingen staan wel en niet achter het uniform herstell kader?

De AFM verwacht dat het traject van het toetsen van dossiers aan het herstell kader en het waar nodig compenseren van klanten medio 2017 kan worden afgerond. In hoeverre heeft de AFM daar voldoende capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) voor? Wat is de inschatting van de banken als het gaat om de planning en het afronden van het dossier MKB-derivaten, want zij zullen het meeste werk moeten doen?

Hoe is er door de commissie met onafhankelijke deskundigen gekeken naar jurisprudentie op het gebied van MKB-derivaten in de afgelopen tijd en in hoeverre is hier rekening mee gehouden? Hoe is het feit dat er nu een herstell kader is, dat is opgesteld door onafhankelijke deskundigen, van invloed op (toekomstige) uitspraken van rechters dan wel het Kifid inzake dossiers met MKB-derivaten?

De leden van de VVD-fractie lezen dat bij het opstellen van het herstell kader is gezocht naar een integrale oplossing die, mede gezien het aantal dossiers, de eenvoud en snelheid waarmee het herstel moet kunnen verkregen, een voor verreweg de meeste betrokkenen doeltreffende

oplossing biedt. Voor welke groepen MKB'ers biedt het uniform herstelkader geen of een onvoldoende doeltreffende oplossing?

Toepassingsgebied

Om hoeveel MKB-derivaten gaat het nu in totaal en bij welke banken zitten deze? Alleen niet-professionele én niet-deskundige klanten komen in aanmerking voor het voorgestelde uniform herstelkader. Aan beide voorwaarden zal dus moeten worden voldaan, zo begrijpen de leden van de VVD-fractie. Hoeveel van de MKB'ers met een MKB-derivaat zijn niet-professioneel? En hoeveel van de MKB'ers met een MKB-derivaat zijn daarnaast ook nog eens niet-deskundig?

In hoeverre is er sprake van dat ondernemers die wel financiële schade hebben gehad in het dossier MKB-derivaten (omdat het een niet passend product was, omdat ze onvoldoende of niet zijn geïnformeerd, omdat ze slecht zijn geadviseerd) die financiële schade nu niet, dan wel niet volledig, vergoed krijgen? Om welke groepen gaat het dan? Om hoeveel ondernemers gaat het dan?

In hoeverre is er sprake van dat ondernemers die geen financiële schade hebben, dan wel een passend product hebben gekregen en ook goed geïnformeerd en geadviseerd zijn, nu wel een vergoeding gaan krijgen dan wel die meer vergoeding gaan krijgen dan de financiële schade daadwerkelijk is? Om welke groepen gaat het? Om hoeveel ondernemers gaat het?

Stappen uniform herstelkader

Het uniform herstelkader schrijft een aantal stappen voor die banken zetten om te compenseren en naar de toekomst toe te herstellen. In hoeverre krijgen MKB'ers met een rentederivaat na deze stappen altijd het best passende product na het herstel? Hoe kan dit beoordeeld worden?

Stap 3 van het uniform herstelkader betreft een coulancevergoeding. Wat is de reden dat de commissie van onafhankelijke deskundigen hiervoor heeft gekozen? In hoeverre komt deze vergoeding bovenop de financiële schade die in de andere stappen al vergoed moet gaan worden door de banken en is dit dus een plus op de vergoede en daadwerkelijke financiële schade?

De leden van de VVD-fractie lezen dat alle MKB-klanten coulancehalve grotendeels gecompenseerd worden voor verhogingen van de renteopslag. Waarom is dit «coulancehalve»? En wat betekent in dit kader «grotendeels»? Graag een uitgebreide toelichting.

Deutsche Bank

De leden van de fractie van de VVD vinden het spijtig dat Deutsche Bank zich nog niet geschaard heeft achter de oplossing. Des te meer omdat de meeste ondernemers bij Deutsche Bank nooit bewust voor deze bank gekozen hebben, maar door de afsplitsing van ABN AMRO destijds noodgedwongen over moesten naar Deutsche Bank. Dat Deutsche Bank zich nog niet heeft aangesloten, zorgt weer voor onduidelijkheid bij ondernemers bij die bank en dat is niet goed. De leden van de VVD-fractie hopen dan ook dat Deutsche Bank zich alsnog snel zal aansluiten bij de andere banken.

Wat is de reden dat Deutsche Bank zich niet, dan wel nog niet heeft aangesloten bij het uniform herstelkader? Wanneer verwacht de Minister een besluit van Deutsche Bank of ze wel of niet mee gaan doen?

Hoe gaat de AFM de afhandeling van de MKB-derivaten bij Deutsche Bank beoordelen, nu ze zich (nog) niet hebben geschaard achter de oplossing van het uniform herstell kader? Welk herstell kader of welke onderdelen van het uniform herstell kader wordt daarbij gebruikt? Welke mogelijkheden heeft de AFM om daarbij zaken al dan niet af te dwingen?

Overig

Op specifieke onderwerpen kunnen de onafhankelijke deskundigen bindende adviezen geven op verzoek van de klant. Aan wat voor onderwerpen wordt dan gedacht? Wanneer kunnen klanten wel of niet een verzoek indienen voor een bindend advies? Is het risico niet dat alle klanten zo'n verzoek zullen indienen nu de mogelijkheid wordt gecreëerd? Om hoeveel adviezen gaat het naar verwachting? Kan de commissie dat in de korte periode tot medio 2017 aan en dus tijdig afhandelen?

Rentederivaten zijn niet perse slechte producten. Maar het product moet wel passend zijn en je moet weten wat je doet en de werking van het product begrijpen. De meeste derivaten zijn aangeboden en afgenomen in de periode 2005 – 2008, waarin de variabele rentetarieven per saldo zijn gestegen. Vanaf 2008 zijn de rentetarieven per saldo sterk gedaald. In hoeverre en hoeveel gevallen zouden sommige MKB-rentederivaten bij een andere rente-ontwikkeling, dus een stijging, wel een goed en passend product zijn geweest en voordeel hebben opgeleverd voor de MKB'ers?

In hoeverre verkopen banken op dit moment nog rentederivaten aan het MKB? En aan welke groepen MKB dan? In hoeverre verkopen banken ook geen rentederivaten meer aan het MKB ook als dit wel passend en nuttig zou zijn? In hoeverre is er daardoor ook sprake dat sommige MKB'ers waarvoor de producten in een aantal gevallen wel nuttig en passend kunnen zijn, niet meer kunnen afnemen? Hoe wenselijk vindt de Minister dit?

Eerder hebben de leden van de fractie van de VVD al aangegeven dat de hele gang van zaken rondom de afhandeling van het dossier MKB-derivaten bewijst dat het de hoogste tijd is om de AFM de bevoegdheid te geven om hardleerse banken met naam en toenaam te gaan noemen. Hierover is in maart 2016 ook een motie van de VVD aangenomen. Wanneer gaat dit nu wettelijk geregeld worden?

Extern onderzoek AFM toetsingen herbeoordelingen rentederivaten

De leden van de fractie van de VVD hebben het proces bij AFM eerder een onbegrijpelijke gang van zaken genoemd en zich afgevraagd hoe AFM dit allemaal heeft kunnen missen. Zeker omdat medio 2015 de AFM de kwaliteit van de herbeoordelingen nog voldoende vond. Het rapport van Alvarez & Marsal geeft een behoorlijk onthutsend beeld hoe het dossier MKB-rentederivaten is opgepakt door de AFM. Wat vindt de Minister van de uitkomsten, want in de begeleidende brief van de Minister wordt daar niet op ingegaan?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het mis is gegaan door een unieke samenloop van oorzaken in het derivatenproject. Dat klinkt de leden van de VVD-fractie in de oren als «ze konden er eigenlijk niks aan doen» en «het overkwam ze». En dat is wat de leden van fractie van de VVD betreft te makkelijk. Graag een reactie van de Minister op dit punt.

Naar aanleiding van het onderzoek van Alvarez & Marsal zijn aanvullende maatregelen genomen. Uit de managementreactie van de AFM op het onderzoek blijkt de leden van de VVD-fractie niet echt duidelijk welke extra

maatregelen er nu na het verschijnen van het bureau zijn genomen. Er wordt vooral verwezen naar maatregelen die eerder al in gang gezet zijn (in bijvoorbeeld 2014 en 2015). Kan de Minister duidelijk aangeven wat de AFM nu echt extra gaat doen?

Heeft de Minister vertrouwen in de aangekondigde maatregelen om dit soort missers in de toekomst bij de AFM te voorkomen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben er kennis van genomen dat de commissie van deskundigen tot een uniform herstelkader is gekomen. Dit biedt gedupeerden in de derivatenaffaire uiteindelijk een overzichtelijke afwikkelingsprocedure. Deze leden blijven niettemin van mening dat deze producten nooit aan klanten aangesmeerd hadden mogen worden. Zij betreuren daarnaast de onwelwillende houding die enkele banken in eerste instantie hadden ten aanzien van het voorstel. Deze leden zijn er wat dat betreft positief over dat Rabobank inmiddels heeft toegezegd mee te doen aan het herstelkader. Er mocht van deze bank gezien het coöperatieve karakter ook niet anders worden verwacht. Zij verwachten van Deutsche Bank eenzelfde opstelling. Tot slot zijn deze leden tevreden over de verbeteringen die de AFM naar aanleiding van het rapport van het adviesbureau heeft ondernomen. Wel hebben deze leden nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de PvdA-fractie constateren dat er is gekozen voor een uniform herstelkader. Deze leden appreciëren het gekozen traject omdat het de afwikkeling van dit dossier voor betrokkenen versnelt, versimpelt en duidelijkheid verschaft. Wel vragen deze leden zich af in hoeverre er door deze generieke maatregel gedupeerden zijn die worden bevoordeeld dan wel benadeeld ten opzichte van een individuele afwikkeling. Zo merken deze leden bijvoorbeeld op dat er in het herstelkader gekozen is voor een maximum coulancevergoeding van € 100.000,-. Deze leden vragen zich af waarom er voor dit bedrag gekozen is, en of het kabinet er zicht op heeft of er een groot aantal betrokkenen is dat door dit gekozen bedrag niet volledig gecompenseerd zal worden. Ook vragen deze leden in hoeverre deze generieke maatregel banken (en klanten) de mogelijkheid biedt om in bijzondere gevallen af te wijken van de uniforme procedure.

Daarnaast lezen deze leden in het uniform herstelkader dat voor klanten met een rentecap stap 3 van het herstelkader niet wordt doorlopen. Zij vragen of zij hieruit kunnen opmaken dat er dan ook geen coulancevergoeding wordt geboden. Zij zijn benieuwd waarom hiervoor is gekozen. Verder constateren de leden van de PvdA-fractie dat voor de vierde stap in het herstelkader de rente dient te worden vastgezet op het oorspronkelijk niveau. Deze leden vragen zich af naar welk oorspronkelijk renteniveau precies verwezen wordt.

Ook lezen de leden van de PvdA-fractie dat banken ter begeleiding van het afwikkelingstraject externe beoordelaars aantrekken die moeten voldoen aan selectiecriteria van de AFM. Bovenstaande leden vragen welke criteria dit zijn en om wat voor beoordelaars het gaat.

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden dat de AFM direct stappen heeft ondernomen naar aanleiding van het rapport van het onafhankelijk onderzoeksbureau. Wel vragen deze leden in hoeverre het kabinet meent dat het nog aan structurele capaciteiten bij de AFM ontbreekt om de volgende keer krachtdadig op te treden bij dit soort dossiers. In dat kader lezen de leden van de PvdA-fractie in het rapport dat de AFM geen mogelijkheden heeft om in geval van massale schade een gemeenschap-

pelijke compensatie af te dwingen. In het derivatendossier bleek bijvoorbeeld dat banken de mogelijkheid hadden om het voorstel van de commissie van deskundigen naast zich neer te leggen. De leden van de PvdA-fractie zijn echter van mening dat banken zich dienen te houden aan het uniforme herstellkader zoals opgesteld door de commissie. Bovengenoemde leden vragen zich daarom af of het kabinet er iets in ziet om een onafhankelijke toezichthouder aan te stellen die juridisch bindende collectieve schadeloosstellingen kan opstellen, zoals bijvoorbeeld reeds in het Verenigd Koninkrijk het geval is.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het rapport extern onderzoek op AFM-toetsingen van de herbeoordelingen rentederivaten door banken. Zij hebben hierover enkele vragen.

De tekortkomingen van de AFM in het rentederivatendossier zijn in het voordeel van de banken geweest, niet in het voordeel van de gedupeerden. De leden van de SP-fractie vragen de Minister hoe hij hier tegenaan kijkt. Kan hij verklaren waarom de tekortkomingen die zijn geconstateerd in het voordeel van de financiële sector zijn uitgevallen? Hoe is het volgens hem mogelijk dat AFM-medewerkers te weinig kritisch naar het oordeel van banken hebben gekeken? Heeft de druk die medewerkers van banken hebben ervaren volgens het onderzoek van Alvarez & Marsal hieraan bijgedragen? Kan worden gesteld dat de druk die banken op de AFM hebben gezet heeft bijgedragen aan de tekortkomingen in dit dossier?

De leden van de SP-fractie zijn in het verlengde hiervan nieuwsgierig of banken vaker weerstand bieden of druk leveren op medewerkers van toezichthouders. Is de Minister het met deze leden eens dat medewerkers van toezichthouders niet onder druk van banken zouden mogen worden gezet?

De leden van de SP-fractie lezen dat de AFM een tweetal maatregelen heeft genomen om verbeteringen door te voeren in het rentederivatenproject. Zij vragen de Minister of hij verwacht dat deze maatregelen voldoende zijn. Is er volgens hem nog aanvullende actie nodig of gewenst?

Kan de Minister aangeven hoeveel capaciteit en kennis van buiten is aangetrokken? Om hoeveel fte gaat het? Wat zijn de kosten hiervan? Kan ook worden aangegeven hoeveel capaciteit binnen AFM is verschoven naar dit dossier? Waar komt deze capaciteit precies vandaan, vragen de leden van de SP-fractie?

In het rapport lezen de leden dat de concrete toetsing van de dossiers is teruggekoppeld aan de banken. Is dit ook teruggekoppeld aan de gedupeerde partijen, vragen de leden van de SP-fractie?

Uniform herstellkader herbeoordelingen rentederivaten in het MKB

De leden van de SP-fractie lezen in de brief van de Minister dat de Rabobank en Deutsche Bank nog geen besluit hebben genomen over deelname aan het Uniform Herstellkader. Deze leden hebben vernomen dat de Rabobank zich inmiddels wel heeft gecommitteerd, maar dat dit niet geldt voor Deutsche Bank en vernemen daarom graag van de regering welke inspanningen zij gaat verrichten om ervoor te zorgen dat Deutsche Bank zich ook aan het kader te committeren. Daarnaast vernemen de leden van de SP-fractie graag van de regering om welke

redenen sommige belangenbehartigers zich niet achter het uniform herstelkader kunnen scharen en welke mogelijkheden bestaan om toch tot een oplossing voor deze groepen te komen. Tevens zijn deze leden benieuwd in hoeverre het inleveren van haar Nederlandse vergunning te maken heeft met het niet committeren van Deutsche Bank aan het herstelkader.

De leden van de SP-fractie lezen in de brief van de Minister en in het uniform herstelkader dat klanten met een contract dat is beëindigd voor 1 april 2014 zich op eigen initiatief kunnen aanmelden. Deze leden zijn benieuwd naar welke inspanningen wordt gevraagd van banken om deze klanten te informeren om van deze mogelijkheid tot schadevergoeding gebruik te maken.

De leden van de SP-fractie lezen in het herstelkader dat de generieke coulancevergoeding gemaximeerd wordt op € 100.000 en dat bij *notionals* groter dan € 10 miljoen over het bedrag boven € 10 miljoen geen compensatie meer wordt berekend. Deze leden vernemen echter uit diverse bronnen dat enkele grotere MKB-bedrijven een grotere schade heeft geleden dan € 100.000 terwijl zij toch onder de reikwijdte van het kader vallen. Deze leden vragen de Minister toe te lichten om hoeveel bedrijven en individuen dit zou gaan, hoe groot de schade is die niet wordt vergoed en waarom gekozen is deze schade niet te vergoeden als blijkt dat het om een kleine groep bedrijven en individuen gaat.

De leden van de SP-fractie vernemen uit het herstelkader dat acceptatie van het herstel leidt tot finale kwijting van eventuele gevolgschade. Deze leden vragen de Minister toe te lichten of gevolgschade van nog lopende derivaten is te verwachten, hoeveel derivaten nog doorlopen na de verwachte afronding van het dossier, in hoeverre potentiële gevolgschade in de gesprekken voor het herstel worden meegenomen en of deze binnen de gemaximeerde coulancevergoeding valt.

De leden van de SP-fractie lezen in het herstelkader dat de derivatencommissie zich in de pilotfase zal bezighouden met verdere uitwerking van diverse thema's. Deze leden zijn benieuwd naar het verloop van de pilotfase, met name naar zaken als welke producten sowieso niet onder het bereik van het herstelkader gaan vallen. Deze leden vragen de Minister of de Kamer over de resultaten van de pilotfase kan worden geïnformeerd.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling de brief van de Minister gelezen over het herstelkader rentederivaten. Een wens die de leden van de fractie van het CDA al ruim twee jaar geleden hadden in dit dossier is omgezet in beleid en zij uiten daar hun blijdschap over. Zij wensen hierover nog een aantal vragen te stellen.

De leden van de CDA-fractie vragen de Minister of hij, alles overziend, het herstelkader aan zijn verwachtingen voldoet. Is de Minister bereid te erkennen dat voormalig Kamerlid Van Hijum op 8 april 2014 tijdens het vragenuur een terecht pleidooi deed voor een transparante regeling voor alle gedupeerden, een suggestie die de Minister destijds nog van de hand wees? Wat is in de afgelopen jaren het kantelpunt voor de Minister geweest waardoor hij van opvatting is veranderd dat een uniform herstelkader uiteindelijk toch de juiste weg was in dit dossier?

De leden van de CDA-fractie vragen of de AFM inmiddels orde op zaken heeft gesteld in het rentederivatendossier, waar het eerder (o.a. op deskundigheid, capaciteit, enz.) blijkt het rapport van Alvarez & Marsal niet goed ging?

De leden van de CDA-fractie spreken hun teleurstelling uit over het feit dat niet alle banken in eerste instantie hebben gezegd medewerking te verlenen aan het uitvoeren van het herstelkader. Inmiddels heeft Rabobank besloten alsnog mee te doen, hetgeen deze leden toejuichen. Zij merken echter op dat een grote speler in het derivatendossier, Deutsche Bank, zich nog niet heeft geëngageerd. Welke actie onderneemt de Minister nog om ook deze bank te bewegen zich aan te sluiten bij de uitvoering van het herstelkader? Wat is de opvatting van de Minister over het niet meedoen van eerst Rabobank en nu nog steeds Deutsche Bank?

De leden van de CDA-fractie waarderen het feit dat de Minister heeft gesproken met organisaties van MKB-bedrijven en dat zij het kader voor het overgrote deel van de MKB klanten toereikend vinden. Deze leden vragen hierbij echter wel om een reactie van de Minister op een heel aantal vertegenwoordigers van MKB-partijen die juist niet tevreden zijn en de compensatie te beperkt vinden. Heeft de Minister in eerste instantie ook met hen gesproken? Zo nee, is hij bereid om ook met deze partijen nog in gesprek te gaan zodat knelpunten kunnen worden besproken? Kan de Minister een overzicht geven van welke MKB-organisaties en -claiminstanties zijn betrokken bij het opstellen en/of het beoordelen van het herstelkader?

Over de juridische gevolgen hebben de leden van de CDA-fractie enkele vragen. Zo lezen zij dat er sprake is van een «finale kwijting» wanneer een ondernemer akkoord gaat met de resultaten als door een bank aangeboden, die ondernemer dan geen verdere juridische stappen kan ondernemen. Deze leden vragen naar de juridische houdbaarheid van deze clausule en hoe dit in de praktijk zal werken, aangezien het herstelkader zelf ook niet juridisch bindend is. In dit kader wijzen deze leden ook op het reglement van het loket voor rentederivaten bij Kifid, waar banken op basis van artikel 49.2 nog wel de gang naar de rechter mogen maken indien daar principiële redenen voor zijn. Waarom wordt die route voor de ondernemer nu uitgesloten? En over het Kifid-reglement gesproken, wanneer wordt dit reglement nu precies aangepast? Hoe wordt voorkomen dat procedures in het kader van Kifid aan de ene kant en het herstelkader aan de andere kant door elkaar gaan lopen? Kan de Minister garanderen dat dit elkaar niet gaat bijten? Daarbij vragen deze leden of het eerdere reglement van Kifid over de rentederivaten niet veel te beperkend was, nu blijkt dat het huidige herstelkader veel ruimer is opgesteld. Kunnen ondernemers die via Kifid een uitspraak hebben gekregen alsnog gebruik maken van het nieuwe herstelkader? Wordt de totstandkoming van het reglement en loket bij Kifid nog geëvalueerd?

De leden van de CDA-fractie vragen naar een geopperde situatie, waarbij een ondernemer die geen schade zou hebben ondervonden toch kan rekenen op een schadevergoeding. Kan de Minister aangeven of een dergelijke situatie inderdaad kan bestaan en hoe hij hier tegenaan kijkt?

Tenslotte vragen de leden van de CDA-fractie naar de relatie met het woekerpolisdossier, ofwel de beleggingsverzekeringen. Gezien de ervaringen nu met het rentederivatendossier, ziet de Minister ook mogelijkheden om het dossier van de beleggingsverzekeringen te versnellen en om wellicht toch met een uniform herstelkader te komen,

zodat ook het woekerpolisdossier sneller zou kunnen worden afgerond dan nu voorzien?